

Helse- og omsorgsdepartementet
Krisestab HOD
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres ref.: Covid-19 oppdrag 333
Vår ref.: 21/3044-6
Saksbehandler: Marit Kildal
Dato: 29.01.2021

Svar på covid-19-oppdrag fra HOD 333 - Vurdering av unntaket for gjennomgått covid-19

Vedlagt finnes svar på dette oppdraget.

Oppsummering:

HelseDirektoratet og FHI vurderer at det er behov for å endre unntakene for gjennomgått covid-19, blant annet som følge av de nye variantene av SARS CoV-2. Unntaket for personer som har gjennomgått covid-19 bør oppheves i følgende bestemmelser:

- Innreisekarantene etter covid-19-forskriften § 4
- Krav om testing etter opphold i land med særlig høy forekomst av muterte virusvarianter etter covid-19-forskriften § 4 b
- Krav om testing for de som har oppholdt seg i et område med karanteneplikt etter covid-19-forskriften § 4 d

Vi anbefaler at unntaket for gjennomgått covid-19 beholdes i følgende bestemmelser:

- Krav om negativ test ved ankomst til Norge etter covid-19- forskriften § 4 a og forskrift om innreiserestriksjoner for utlendinger § 4 a
- Smittekarantene etter covid-19-forskriften § 4

Oppdraget er besvart i nært samarbeid med Folkehelseinstituttet (FHI) og deres vurdering er vedlagt i sin helhet.

Vennlig hilsen

Johan Georg Røstad Torgersen e.f.
direktør

Jon Hilmar Iversen
konsulent

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:
FOLKEHELSEINSTITUTTET, Utbrudd @fhi.no

Svar på covid-19-oppdrag fra HOD 333 - Vurdering av unntaket for gjennomgått covid-19

Oppsummering

HelseDirektoratet og FHI vurderer at det er behov for å endre unntakene for gjennomgått covid-19, blant annet som følge av de nye variantene av SARS CoV-2. Unntaket for personer som har gjennomgått covid-19 bør oppheves i følgende bestemmelser:

- Innreisekarantene etter covid-19-forskriften § 4
- Krav om testing etter opphold i land med særlig høy forekomst av muterte virusvarianter etter covid-19-forskriften § 4 b
- Krav om testing for de som har oppholdt seg i et område med karanteneplikt etter covid-19-forskriften § 4 d

Vi anbefaler at unntaket for gjennomgått covid-19 beholdes i følgende bestemmelser:

- Krav om negativ test ved ankomst til Norge etter covid-19- forskriften § 4 a og forskrift om innreiserestriksjoner for utlendinger § 4 a
- Smittekarantene etter covid-19-forskriften § 4

Oppdraget er besvart i nært samarbeid med Folkehelseinstituttet (FHI) og deres vurdering er vedlagt i sin helhet.

Oppdraget fra Helse- og omsorgsdepartementet

Det følger av covid-19-forskriften § 4 at de som ved godkjent laboratoriemetode kan dokumentere at de i løpet av de siste seks månedene har gjennomgått covid-19, er unntatt innreise- og smittekarantene. Videre følger det av §§ 4a, 4b, 4d at disse personene er unntatt testkravene. Bakgrunnen for disse reglene er at HelseDirektoratet og Folkehelseinstituttet har vurdert at personene er immune i en periode på minst 6 måneder etter infeksjon.

Departementet ber HelseDirektoratet, i samråd med Folkehelseinstituttet, vurdere følgende spørsmål:

- Er det behov for å endre unntakene for gjennomgått covid-19 som følge av de nye variantene av SARS CoV-2?

- *Bør unntaket for personer som har gjennomgått covid-19 oppheves for:*
 - *Innreisekarantene*
 - *Smittekarantene*
 - *Krav om negativ test ved ankomst til Norge etter § 4 a og innreiserestriksjonsforskriften § 4 a*
 - *Krav om testing etter opphold i land med særlig høy forekomst av muterte virusvarianter etter § 4 b*
 - *Krav om testing for de som har oppholdt seg i et område med karanteneplikt etter § 4 d*

Frist for oppdraget: Fredag 29. januar kl. 10.

Bakgrunn

Som vist til i tidligere oppdrag (242 og 288) så foreligger det bekymring knyttet til omgåelse av karantenerregelverket ved forfalsking av dokumentasjon på gjennomgått covid-19 blant annet ved at en del reisende viser falske attester for gjennomgått covid-19 ved ankomst til Norge. I oppdrag 288 ble det vurdert tiltak for å begrense mulig omgåelse av karantenerregelverket. Fra oppsummeringen i oppdrag 288 fremgår det:

- HelseDirektoratet har pr i dag ikke funnet konkrete tiltak å anbefale for å begrense mulig omgåelse av karantenerregelverket ved bruk av falsk dokumentasjon.
- HelseDirektoratet anser ikke forsterket kontroll av dokumentasjon ved grensepassering for å forhindre bruk av falsk dokumentasjon av negativ covid-19-test for siste 72 timer før innreise fra "røde land", for hensiktsmessig. Smitterisikoen ved bruk av falsk dokumentasjon anses lav for denne gruppen innreisende ved at det i dag stilles krav til obligatorisk test innen 24 timer etter innreise og krav til karantene.
- HelseDirektoratet har ikke funnet tilfredsstillende tiltak for å begrense omgåelse av test og karanteneplikt ved bruk av falsk dokumentasjon på gjennomgått covid-19-infeksjon de siste seks månedene før innreise.

Som det også fremgår av svar på oppdrag 288 så fritar dokumenter som viser bekreftelse på gjennomgått covid-19 infeksjon både fra testing før og etter grensepassering, i tillegg til at det gir fritak fra karantene og gjelder samtlige innreiser for opptil en periode på nærmere seks måneder. Bruk av falske dokumenter på gjennomgått covid-19-infeksjon vil derfor kunne være langt mer motiverende enn for negativ test før innreise, hvor det i tillegg stilles krav om testing og karantene, samtidig som unntaket vil gjelde for flere innreiser. Bruk av forfalsket dokumentasjon på gjennomgått covid-19-test reiser derfor størst bekymring idet gjentatte innreiser kan skje uten at noen av de viktigste tiltakene for å verne samfunnet mot importsmitte vil gjelde.

Departementet ber nå om en vurdering av om det er behov for å endre unntakene for gjennomgått covid-19 som følge av de nye variantene av SARS CoV-2. Basert på vurderingene som ble gjort i oppdrag 288 så legger vi til grunn for denne vurderingen at det ikke foreligger tilfredsstillende tiltak for å begrense omgåelse av test og

karanteneplikt ved bruk av falsk dokumentasjon.

Vurdering av behov for å endre unntakene for gjennomgått covid-19 som følge av de nye variantene av SARS CoV-2

HelseDirektoratet er i samråd med FHI bedt om å vurdere om det er behov for å endre unntakene for gjennomgått covid-19 som følge av de nye variantene av SARS-CoV-2.

FHI skriver:

FHI vurderer at det er en økende risiko for bruk av falske utenlandske attester som gir unntak fra innreisekarantene og test før og ved ankomst. Dette vil medføre en noe økt risiko for importsmitte også av nye, mer smittsomme varianter av SARS-CoV-2.

Fjerning av unntaket fra innreisekarantene og test ved ankomst vurderes dermed som nødvendig. Ved introduksjon av internasjonale godkjente systemer som kan sikre dokumentasjonens gyldighet kan de overstående vurderingene reverseres.

Endringen vil skape behov for råd om hvordan man skal tolke positiv test hos en som nettopp har gjennomgått c-19. Disse kan teste positivt i lang tid etter at de ikke lenger er smittsomme. I Norge er det av denne grunn ikke anbefalt å ta en ny PCR tre måneder etter gjennomgått infeksjon.

I enkelttilfeller der en person som har testet positivt på grensa mener seg fritatt fra isolasjon pga nylig gjennomgått infeksjon, vil det være behov for en individuell legevurdering. FHI kan utarbeide råd for hvordan legen kan sammenholde informasjon om tidligere gjennomgått infeksjon med supplerende antistofftester for å skille mellom ny og gammel infeksjon ved ankomst. Legen kan så frita personen fra isolasjon etter en klinisk vurdering når svar på antistofftest foreligger.

Med hensyn til prøver tatt før ankomst, blir det vanskelig å forhindre at enkelte blir nektet innreise til landet i en lenger periode etter gjennomgått sykdom enn det smittevernmessig er behov for. Det anbefales derfor at den som kan dokumentere nylig gjennomgått infeksjon fritas fra krav om test før innreise. Innreisenekt er inngripende, mens den smittevernmessige effekten av test før ankomst når man likevel skal ta en test ved ankomst er liten. Dette unntaket bør altså ikke fjernes.

FHI vurderer at risiko for reinfeksjon etter gjennomgått infeksjon de siste 6 månedene fortsatt, totalt sett, er svært lav. Det er utenfor Norge identifisert noen varianter av SARS-CoV-2 som vi følger med på med tanke på økt fare for reinfeksjoner. Eksperimentelle studier kan tyde på at den Sør-afrikanske varianten har en noe økt egenskap til å unngå etablert immunitet (vaksinert eller gjennomgått infeksjon). Det samme er mulig for den Brasilianske varianten (B.1.1.248/P.1), men dette er svært usikkert. Det er per i dag ikke grunn til å tro at denne eventuelle endringen er stor nok til å betraktelig øke faren for reinfeksjon de første 6 månedene etter infeksjon. Det er stor usikkerhet knyttet til

dette foreløpig. Det er ikke holdepunkter for at den engelske varianten (B.1.1.7) har noen økt egenskap til å unngå etablert immunitet.

Det er altså ikke grunn til å tro at de variantene som er påvist i Norge gir kortere eller dårligere immunitet etter gjennomgått infeksjon.

Gitt at de fleste som kommer i smittekarantene i Norge også er prøvetatt i Norge og dermed enkelt kan sjekkes mot MSIS, bør ikke unntaket fra smittekarantene endres.

Som beskrevet av FHI, er det ikke holdepunkter for at den engelske varianten (B.1.1.7) har noen økt egenskap til å unngå etablert immunitet (dvs. gi sykdom hos mennesker som allerede har hatt sykdom/er vaksinert). Dette er fortsatt usikkert når det gjelder den sør-afrikanske og den brasilianske varianten. FHI skiver imidlertid at det er *per i dag ikke grunn til å tro at denne eventuelle endringen er stor nok til å betraktelig øke faren for reinfeksjon de første 6 månedene etter infeksjon.*

Fra et medisinsk perspektiv er det således liten grunn til å frykte at gjennomgått infeksjon ikke gir immunitet, basert på de data vi har i dag. Vi vurderer således at de nye virusmutantene ikke i seg selv gir signifikant grunnlag for å oppheve de aktuelle unntakene fra karanteneplikten, forutsatt at unntaket ikke omgås med forfalsket dokumentasjon. Imidlertid deler vi FHIs bekymring for at falske attester vil utgjøre et betydelig problem dersom ikke unntakene oppheves. Vi slutter oss således til anbefalingene fra FHI og legger dermed til grunn at det foreligger et medisinsk faglig begrunnet behov for å endre unntakene for gjennomgått covid-19 blant annet som følge av de nye variantene av SARS CoV-2.

En oppheving av unntak fra innreisekarantene, smittekarantene, krav om negativ test ved ankomst Norge, krav om testing etter opphold i land med særlig høy forekomst av muterte virusvarianter og krav om testing for de som har oppholdt seg i et område med karanteneplikten, vil innebære nye tiltak overfor en persongruppe som så langt har hatt egne unntak.

De grunnleggende kravene til smitteverntiltak fremgår av smittevernloven § 1-5. Kravene skal vurderes ved iverksettelse av smitteverntiltak, og utgjør begrensninger i tillegg til vilkårene som følger av den enkelte bestemmelse i loven. Et tiltak som iverksettes skal, i tillegg til å være basert på en klar medisinsk faglig begrunnelse, fremstå tjenlig etter en helhetsvurdering. Tiltaket skal i tillegg være nødvendig av hensyn til smittevernet. I forarbeidene¹ er det vist til at dette innebærer at tiltaket blant annet må være egnet til å forebygge eller hindre smittespredning av den aktuelle sykdommen.

FHI skriver dette om sosiale konsekvenser:

Enkelte som til nå har fått, eller har regnet med at de slipper innreisekarantene pga tidligere gjennomgått sykdom vil ikke lenger få det. Dette inkluderer også personer som har fått påvist sin sykdom i Norge.

Bortfall av unntak fra karantene vil medføre en ulempe for enkeltpersoner, som likevel må anses som liten i forhold til ulempene mange vil påføres ved import av mer smittsomme virusvarianter til Norge.

Som vi også har vist til i tidligere oppdrag så er det vurdert at tiltak i form av innreisekarantene og reglene om testing før og ved ankomst samt reglene som begrenser retten til innreise, for utlendinger som ellers vil ha lovlig adgang til innreise etter utlendingsloven, oppfyller de grunnleggende kravene til smitteverntiltak etter smittevernloven § 1-5,

¹ Prop 130 L (2019-2020) punkt 4.2.2

fordi de anses nødvendig for å trygge folkehelsen ved utbrudd av den allmennfarlige smittsomme sykdommen covid-19.

Smittevernloven forutsetter imidlertid en løpende vurdering og justering av tiltakene etter hvert som situasjonen utvikler seg for å sikre at de grunnleggende kravene er oppfylt. Bestemmelsen inneholder blant annet krav til at det gjøres en proporsjonalitetsvurdering av tiltak etter loven, slik det er forutsatt i flere aktuelle menneskerettigheter.

Tiltak etter smittevernloven skal kunne gjennomføres uten å påføre stor ulempe eller skade og uten urimelig krenkelse av enkeltpersoners integritet. Det følger også av forarbeidene² at ved valg av smitteverntiltak skal det tiltaket som er minst inngripende, men samtidig er tilstrekkelig effektivt, fortrinnsvis velges. Dette innebærer at tiltak som iverksettes for å håndtere utbrudd må tilpasses i takt med smittesituasjonen og ikke skal være lenger enn nødvendig. Etter hvert som man får bedre kunnskap vil det være mulig å tilpasse tiltakene i takt med utvikling av smittesituasjonen.

Spørsmålet er dermed i det følgende om oppheving av de enkelte unntakene oppfyller de grunnleggende kravene til smitteverntiltak etter smittevernloven.

HelseDirektoratet mener at å oppheve unntakene fra innreisekarantene og test før og ved ankomst vurderes som nødvendige og effektive smitteverntiltak for å forhindre importsmitte. Det må imidlertid foretas en vurdering av forholdsmessigheten ved å innføre slike nye krav, som en opphevelse av unntakene innebærer for personer som har gjennomgått covid-19.

HelseDirektoratet har vurdert om det kan anses forholdsmessig å oppheve unntaket fra innreisekarantene i covid-19-forskriften § 4 for personer som har gjennomgått covid-19. Det medfører at hovedregelen om innreisekarantene også vil omfatte personer med gjennomgått sykdom. Ulempen dette vil innebære for personer som ankommer Norge, vil gjelde alle innreisende uavhengig av nasjonalitet. Sett i sammenheng med at det per i dag ikke foreligger tilfredsstillende tiltak for å begrense omgåelse av test og karanteneplikt ved bruk av falsk dokumentasjon, innebærer unntaket fra innreisekarantene en betydelig risiko for importsmitte. En opphevelse av unntaket vil derfor kunne ha stor betydning for reduksjonen i smitterisiko og være et effektivt tiltak for å redusere risikoen for importsmitte. I likhet med FHI vurderer vi derfor at tiltaket anses forholdsmessig til tross for ulempen det vil påføre enkelte innreisende som så langt har hatt unntak fra innreisekarantene. HelseDirektoratet anbefaler dermed at unntaket fra innreisekarantene i § 4 oppheves for personer som har gjennomgått covid-19.

Direktoratet har videre vurdert om det vil anses forholdsmessig å oppheve unntaket fra kravet i covid-19-forskriften §§ 4b og 4d om test ved grenseovergangsstedet i Norge for personer som har gjennomgått sykdom. Som FHI viser til så vil en opphevelse av flere av unntakene medføre at personer som har gjennomgått covid-19 må avlegge test ved ankomst og etter ankomst. Ettersom personer kan teste positivt i lang tid etter at de ikke lenger er smittsomme, kan dette innebære risiko for at personer kan bli satt i ubegrunnet isolasjon. Kravene til test ved ankomst på grensen anses som er svært viktig og målrettet tiltak for å redusere risikoen for importsmitte. Det vil imidlertid oppleves som et inngripende tiltak overfor personer som ikke lenger er smittsomme, men hvor testen fortsatt slår ut positivt. FHI skriver at det for enkelttilfeller der en person har testet positivt på grensa og mener seg fritatt fra isolasjon pga nylig gjennomgått infeksjon, vil være behov for en individuell legevurdering. FHI foreslår derfor som et kompenserende tiltak at det gjøres en individuell vurdering av de personene dette gjelder. FHI vil da kunne bidra med råd for hvordan legen kan sammenholde informasjon om tidligere gjennomgått infeksjon med supplerende antistofftester, for å

² NOU 1990:2 s. 108

skille mellom ny og gammel infeksjon ved ankomst. Legen kan så i det enkelte tilfelle fritta personen fra isolasjon etter en klinisk vurdering når svar på antistofftest foreligger.

HelseDirektoratet erkjenner at enkelte personer kan risikere å bli satt i isolasjon "på feilaktig grunnlag", men at de tiltakene som FHI redegjør for, vil kompensere for dette og dermed bidra til at dette skjer uten å påføre stor ulempe eller skade og uten urimelig krenkelse av enkeltpersoners integritet. Sett i sammenheng med den gevinst som dette vil ha når det gjelder å forhindre importsmitte, herunder import av mer smittsomme virusvarianter til Norge, så mener vi tiltaket bør kunne anses forholdsmessig. HelseDirektoratet anbefaler på denne bakgrunn at unntaket fra krav om test etter covid-19-forskriften § 4b og § 4d oppheves for personer med gjennomgått covid-19.

Neste spørsmål er om det vil anses som et forholdsmessig tiltak å kreve negativ test ved ankomst (dvs innen 24 timer) etter § 4 a for personer som har gjennomgått covid-19. HelseDirektoratet erkjenner at en opphevelse av unntaket fra krav om negativ test ved ankomst til Norge etter § 4 a og forskrift om innreiserestriksjoner for utlendinger § 4 a vil kunne ha særlig store konsekvenser for enkeltpersoner som har gjennomgått covid-19. Personer som har gjennomgått covid-19 kan ha vansker med å fremlegge attest på negativ test, fordi de kan teste positivt i lang tid etter at de ikke lenger er smittsomme og sykdommen er over. Personer som ikke kan fremlegge attest på negativ test kan bortvises, jf. forskrift om innreiserestriksjoner for utlendinger § 4a tredje ledd. Krav om negativ test før ankomst vil derfor kunne medføre at enkelte personer kan bli nektet innreise til landet i en lengre periode etter gjennomgått sykdom, enn hva det smittevernmessig er behov for. Som FHI også skriver er innreisenekt inngripende mens den smittevernmessige effekten av test før ankomst liten når man likevel skal ta en test ved ankomst, jf § 4b og § 4d.

HelseDirektoratet mener derfor at en opphevelse av unntaket fra krav om negativ test ved ankomst til Norge for personer som har gjennomgått covid-19 ikke kan anses forholdsmessig for personer som faktisk har gjennomgått covid-19. Vi anbefaler derfor ikke at unntaket i covid-19- forskriften § 4a og forskrift om innreiserestriksjoner for utlendinger § 4 a oppheves for denne gruppen.

Når det gjelder unntak fra smittekarantene så legger HelseDirektoratet til grunn at risikoen for forfalskning i forbindelse med smittekarantene er mindre, enn risikoen for forfalskning av dokumentasjon ved innreisekarantene. Det vil etter vår vurdering særlig være tilfelle om unntaket fra innreisekarantene fjernes for personer med gjennomgått covid-19. HelseDirektoratet forutsetter at det vil være mindre motiverende å kjøpe seg en forfalsket dokumentasjon på gjennomgått sykdom før innreise til Norge, om dokumentasjonen ikke lenger gir unntak fra karantene og testkrav etter innreise. Muligheten for å skaffe slik dokumentasjon fra Norge er naturlig nok tilstede. Vi opplever likevel at falsk dokumentasjon pr i dag er et mindre problem ved krav om smittekarantene enn innreisekarantene. Vi vurderer derfor at en opphevelse av unntaket fra smittekarantene pr. i dag ikke vil innebære en avgjørende reduksjon i smitterisiko. Opphevelse av unntaket fra smittekarantene vil innebære en ulempe for de som allerede har gjennomgått covid-19, i tillegg til at det er en ulempe for samfunnet at personer som er immune må i karantene uten at det er smittevernfaglig grunn til det. Vår vurdering er derfor at det pr. i dag ikke vil være forholdsmessig å oppheve dette unntaket. Situasjonen rundt forfalskning av dokumentasjon kan imidlertid endre seg og utviklingen bør derfor følges med sikte på en ny vurdering av opphevelse av unntaket på et senere tidspunkt.

HelseDirektoratet anbefaler ikke at unntaket fra smittekarantene i covid-19-forskriften § 4 på nåværende tidspunkt oppheves for personer som har gjennomgått covid-19. Dette kan imidlertid vurderes på nytt dersom det avdekkes at bruk av falsk dokumentasjon/attester viser seg å bli et større problem også for denne gruppen.

COVID-19
Oppdrag fra HOD nr. 333
27.01 2021

Om vurdering av unntaket for gjennomgått covid-19

Oppdragstekst

Oppdrag 333 til Helsedirektoratet – vurdering av unntaket for gjennomgått covid-19

Det følger av covid-19-forskriften § 4 at de som ved godkjent laboratoriemetode kan dokumentere at de i løpet av de siste seks månedene har gjennomgått covid-19, er unntatt innreise- og smittekarantene. Videre følger det av §§ 4a, 4b, 4d at disse personene er unntatt testkravene. Bakgrunnen for disse reglene er at Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet har vurdert at personene er immune i en periode på minst 6 måneder etter infeksjon.

Departementet ber Helsedirektoratet, i samråd med Folkehelseinstituttet, vurdere følgende spørsmål:

1. Er det behov for å endre unntakene for gjennomgått covid-19 som følge av de nye variantene av SARS CoV-2?
2. Bør unntaket for personer som har gjennomgått covid-19 oppheves for:
 - a. Innreisekarantene
 - b. Smittekarantene
 - c. Krav om negativ test ved ankomst til Norge etter § 4 a og innreiserestriksjonsforskriften § 4 a
 - d. Krav om testing etter opphold i land med særlig høy forekomst av muterte virusvarianter etter § 4 b
 - e. Krav om testing for de som har oppholdt seg i et område med karanteneplikt etter § 4 d

Frist for oppdraget: **Fredag 29. januar kl. 10.**

Kontaktperson i Helse- og omsorgsdepartementet: Tjaarke Hopen tjh@hod.dep.no eller telefon 48003220.

Folkehelseinstituttets vurdering

Konklusjon og anbefaling

Å hindre importsmitte er blitt enda viktigere fordi mer smittsomme virusvarianter er kjent eller mistenkt utbredt i flere land.

Det er ikke mistanke om at engelsk virusvariant gir kortere eller dårligere immunitet etter gjennomgått infeksjon. Risikoen for reinfeksjon de første 6 måneder vurderes fortsatt som svært lav. Etter gjennomgått infeksjon vil enkelte teste positivt med PCR i en lenger periode.

Gitt at problemet med falske attester knytter seg til prøver tatt utenlands, at de fleste i smittekarantene er testes innenlands, og frem til det eventuelt blir etablert et internasjonalt system for å etterprøve ekthet av prøvesvar, anbefaler FHI at gjennomgått sykdom

-ikke lenger gir unntak fra innreisekarantene eller test ved ankomst.

-fortsett gir unntak fra smittekarantene og test før ankomst.

Begrunnelse

Det er kjent at det forekommer falske utenlandske attester, og at det er svært vanskelig å etterprøve ektheten av disse. Det samme er ikke et problem for prøver tatt i Norge, fordi disse registreres i MSIS. FHI har tidligere foreslått at unntaket knyttes til prøvesvar registrert i MSIS, men dette har ikke vært mulig pga internasjonale forpliktelser.

Det aktuelle unntaket gir unntak fra alle risikoreduserende tiltak mht til importsmitte, både test før og ved innreise, samt innreisekarantene.

Fallhøyden ved importsmitte er blitt større nå som mer smittsomme varianter sirkulerer i flere land. Det må tas høyde for at slike virusvarianter kan være vanlige i flere land - også de som ikke selv sekvenserer

1. Er det behov for å endre unntakene for gjennomgått covid-19 som følge av de nye variantene av SARS CoV-2?

FHI vurderer at det er en økende risiko for bruk av falske utenlandske attester som gir unntak fra innreisekarantene og test før og ved ankomst. Dette vil medføre en noe økt risiko for importsmitte også av nye, mer smittsomme varianter av SARS-CoV-2.

Fjerning av unntaket fra innreisekarantene og test ved ankomst vurderes dermed som nødvendig. Ved introduksjon av internasjonale godkjente systemer som kan sikre dokumentasjonens gyldighet kan de overstående vurderingene reverseres.

Endringen vil skape behov for råd om hvordan man skal tolke positiv test hos en som nettopp har gjennomgått c-19. Disse kan teste positivt i lang tid etter at de ikke lenger er smittsomme. I Norge er det av denne grunn ikke anbefalt å ta en ny PCR tre måneder etter gjennomgått infeksjon.

I enkelttilfeller der en person som har testet positivt på grensa mener seg fritatt fra isolasjon pga nylig gjennomgått infeksjon, vil det være behov for en individuell legevurdering. FHI kan utarbeide råd for hvordan legen kan sammenholde informasjon om tidligere gjennomgått infeksjon med supplerende antistofftester for å skille mellom ny og gammel infeksjon ved ankomst. Legen kan så frita personen fra isolasjon etter en klinisk vurdering når svar på antistofftest foreligger.

Med hensyn til prøver tatt før ankomst, blir det vanskelig å forhindre at enkelte blir nektet innreise til landet i en lenger periode etter gjennomgått sykdom enn det smittevernmessig er behov for. Det anbefales derfor at den som kan dokumentere nylig gjennomgått infeksjon fritas fra krav om test før innreise. Innreisenekt er inngripende, mens den smittevernmessige effekten av test før ankomst når man likevel skal ta en test ved ankomst er liten. Dette unntaket bør altså ikke fjernes.

FHI vurderer at risiko for reinfeksjon etter gjennomgått infeksjon de siste 6 månedene fortsatt, totalt sett, er svært lav. Det er utenfor Norge identifisert noen varianter av SARS-CoV-2 som vi følger med på med tanke på økt fare for reinfeksjoner. Eksperimentelle studier kan tyde på at den Sør-afrikanske varianten har en noe økt egenskap til å unngå etablert immunitet (vaksinert eller gjennomgått infeksjon). Det samme er mulig for den Brasilianske varianten (B.1.1.248/P.1), men dette er svært usikkert. Det er per i dag ikke grunn til å tro at denne eventuelle endringen er stor nok til å betraktelig øke faren for reinfeksjon de første 6 månedene etter infeksjon. Det er stor usikkerhet knyttet til dette foreløpig. Det er ikke holdepunkter for at den engelske varianten (B.1.1.7) har noen økt egenskap til å unngå etablert immunitet.

Det er altså ikke grunn til å tro at de variantene som er påvist i Norge gir kortere eller dårligere immunitet etter gjennomgått infeksjon.

Gitt at de fleste som kommer i smittekarantene i Norge også er prøvetatt i Norge og dermed enkelt kan sjekkes mot MSIS, bør ikke unntaket fra smittekarantene endres.

2. Bør unntaket for personer som har gjennomgått covid-19 oppheves for:

a. Innreisekarantene

FHIs vurdering: JA

b. Smittekarantene

FHIs vurdering: NEI

c. Krav om negativ test ved ankomst til Norge etter § 4 a og innreiserestriksjonsforskriften § 4 a

FHIs vurdering: NEI

d. Krav om testing etter opphold i land med særlig høy forekomst av muterte virusvarianter etter § 4 b

FHIs vurdering: JA

e. Krav om testing for de som har oppholdt seg i et område med karanteneplikt etter § 4 d

FHIs vurdering: JA

Vurdering av sosiale konsekvenser

Enkelte som til nå har fått, eller har regnet med at de slipper innreisekarantene pga tidligere gjennomgått sykdom vil ikke lenger få det. Dette inkluderer også personer som har fått påvist sin sykdom i Norge.

Bortfall av unntak fra karantene vil medføre en ulempe for enkeltpersoner, som likevel må anses som liten i forhold til ulempene mange vil påføres ved import av mer smittsomme virusvarianter til Norge.

Merknad

FHI ber om at vurderingen i sin helhet, inklusiv grafisk utforming, legges ved i det endelige svaret til HOD.